

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

453, 12.9.2024

Biroul permanent al Senatului

Bp. 264, 12.9.2024

445, 297, 440, 426
488, 467, 454.

Nr. 7839/2024

09-09-2024

Către:

DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 4 septembrie 2024

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă pentru completarea și modificarea Ordonanței de urgență nr. 18 din 4 martie 2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (Bp. 349/2024);*
2. *Propunerea legislativă privind unele măsuri pentru promovarea screening-ului (Bp.336/2024);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alin. (6) și alin. (7) ale art. 104 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (Bp. 196/2024);*
4. *Propunerea legislativă modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (Bp. 331/2024);*
5. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (Bp. 264/2024);*
6. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp.318/2024);*
7. *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal (Bp. 374/2024);*
8. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (Bp. 388/2024);*
9. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Bp. 352/2024).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României*, inițiată de doamna deputat USR Buzoianu Diana-Anda, domnul senator USR Mihail Radu-Mihai și domnul deputat USR Apostol Alin-Gabriel (Bp. 352/2024).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se propune modificarea *Legii nr. 215/2001*¹, *Legii nr.208/2015*², *Legii nr.33/2007*³ și a *Legii nr.370/2004*⁴, propunându-se

¹ *Legii administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

stabilirea unui model al buletinului de vot în care toți competitorii electorali să fie înscriși pe o singură pagină, în vederea prevenirii riscului de transfer al tușului ștampilei cu mențiunea „VOTAT” pe versoul paginii în care este înscris candidatul pe care alegătorul optează să îl voteze sau pe paginile ulterioare.

Totodată, se propune ca listele de candidați să nu mai fie înscrise pe buletinul de vot, ci afișate distinct, la loc vizibil, în cabinele de vot, pe buletin figurând doar denumirea formațiunii politice și semnul electoral al acesteia.

II. Observații și propuneri

1. În cuprinsul *Expunerii de motive* al inițiativei legislative este menționată „dificultatea alegătorului de a-și exprima votul” din cauza „întinderii buletinului de vot pe mai multe pagini”. În plus, se precizează că, în situația unui buletin de vot cu mai multe pagini „există premisele ca cerneala să se imprime și pe restul paginilor succesive, cu consecința anulării votului”.

Totodată, este consemnată o analiză conform căreia, la alegerile din data de 9 iunie 2024, aproximativ 5% din voturile exprimate au fost anulate. Cu toate acestea nu sunt prezentate informații relevante cu privire la estimarea procentului de voturi anulate ca urmare a imprimării cernelii în alt patruleter al buletinului de vot decât cel ales de alegători (respectiv, procentul de voturi anulate din alte cauze). Considerăm că există situații de anulare a voturilor care nu sunt determinate de această „imprimare” pe mai multe pagini, astfel cum sunt cazurile de anulare a buletinului de vot urmare a aplicării ștampilei de către alegător, pe mai multe patruletere, în mod voit.

Astfel, soluția aleasă constă în modificarea buletinelor de vot (la toate tipurile de alegeri organizate în România), astfel încât acestea să conțină doar numele partidului politic/alianței politice/alianței electorale (după caz, numele candidatului independent) și semnul electoral. În același timp, listele de candidați sunt afișate în ziua (zilele) votării doar în interiorul cabinei de vot. Buletinul de vot, astfel modificat, trebuie să conțină, pe o singură filă, toate patruleterele cu numele competitorilor electorali (partide și alianțe) și semnele electorale. În prezența unui număr mare de competitori electorali, în condițiile în care buletinul de vot nu poate să aibă dimensiuni foarte mari, se va ajunge la situația în care respectivele informații vor fi tipărite (pe aceeași filă) cu

² privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare

³ privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁴ pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare

caractere de tipar mici. Unii alegători vor avea dificultăți în identificarea competitorului electoral preferat.

Precizăm că art. 58 alin. (4) din *Legea nr. 115/2015*, art. 61 alin. (6) din *Legea nr. 208/2015*, precum și art. 20 alin. (6) lit. c) din *Legea nr. 33/2007* prevăd afișarea în ziua votării a listelor de candidați „la loc vizibil, în interiorul urnelor de vot, de la stânga la dreapta”. Considerăm că s-a avut în vedere, după cum este menționat în cuprinsul *Expunerii de motive*, afișarea listelor de candidați în interiorul cabinelor de vot, nu al urnelor de vot.

Această modalitate de prezentare a competitorilor electorali (partidul politic sau alianța politică sau electorală), pe buletinul de vot, respectiv listele de candidați, în interiorul cabinelor de vot - este de natură să deruteze alegătorii care vor fi nevoiți să asocieze denumirea unui partid politic (de pe buletinul de vot) cu numele candidaților afișat pe pereții cabinei de vot.

Cu atât mai mult cu cât, la alegerile reglementate de *Legea nr. 115/2015* și *Legea nr. 208/2015*, în cabina de vot ar trebui să fie afișate două categorii de liste de candidați: pentru consiliile locale și cele pentru consiliile județene (sau pentru Consiliul General al Municipiului București), respectiv pentru Senat și Camera Deputaților.

Legile electorale supuse modificării prin prezenta inițiativă legislativă conțin prevederi privind afișarea buletinelor de vot, anulat/anulate, în diferite locuri publice, astfel încât alegătorii să poată să cunoască care sunt candidații înscriși în listele de candidați pentru a putea să își exercite dreptul de vot în cunoștință de cauză.

Astfel, ca exemplu menționăm dispozițiile art. 62 din *Legea nr. 115/2015*, potrivit căroră „La sediul primăriei și al biroului electoral de circumscripție, precum la sediile secțiilor de votare se afișează, în termen de 3 zile de la expirarea termenului de imprimare, câte un buletin de vot din fiecare categorie, după ce a fost vizat anulat de președintele biroului electoral de circumscripție”, și cele ale art. 63 alin. (7) din *Legea nr. 208/2015*, potrivit căroră „Câte două exemplare din buletinele de vot (pentru Senat și pentru Camera Deputaților), vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție, se vor afișa, cu o zi înainte de alegeri, la sediul fiecărei secții de votare”.

Prin urmare, afișarea în diverse locuri publice a buletinelor de vot anulate (fără să conțină listele de candidați cu numele și prenumele candidaților) nu mai este de natură să îi informeze pe alegători cu privire la identitatea candidaților.

În concluzie, considerăm că prin reglementările propuse, inițiativa legislativă este de natură să deruteze alegătorii, să complice inutil procesul

votării și să-i priveze pe alegători de informațiile privind numele și prenumele candidaților, anterior zilei (după caz, primei zile) votării.

2. În ceea ce privește Art. III pct. 3 din inițiativa legislativă, semnalăm necesitatea remedierii erorii materiale, în sensul că referirea corectă urmează a se face la dispozițiile alin. (5), și nu la cele ale alin. (3).

3. Întrucât inițiativa legislativă este promovată într-un termen mai mic de un an până la data stabilită pentru alegerea Președintelui României și pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților care vor avea loc în anul 2024, se vor avea în vedere Deciziile Curții Constituționale ale României nr.426/2023 și nr.148/2024, respectiv ca măsurile promovate să stabilească aspecte tehnice, care nu sunt de natură să aducă prejudicii exercitării drepturilor electorale și, ca atare, pot fi adoptate într-un termen mai mic de un an până la data organizării alegerilor.

Totodată, atașăm prezentului punct de vedere opinia Autorității Electorale Permanente cu privire la inițiativa legislativă, transmisă cu adresa nr. 24485/07.08.2024.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,
Ion-Mărioș CIOLACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Nr. 7394 / DRP
DATA 07.08.2024

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ
Nr. 24485, 07.08.2024

CASEPVA

07.08.2024

Dr. Coudia
07.08.2024

Către: **Secretariatul General al Guvernului**
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul
drparlament@gov.ro
Domnului Nini Săpunaru, secretar de stat

Referitor la: **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (B352/2024)**

Stimate domnule secretar de stat,

Având în vedere adresa dumneavoastră cu nr. 6918/2024/22.07.2024, înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 24485/22.07.2024, prin care solicitați opinia motivată privind susținerea sau respingerea *Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru*

Str. Stavropoleos, nr. 6, Sector 3, București
Telefon: 021.310.07.69, e-mail: registratura@roaep.ro
www.roaep.ro

Exemplar nr. 2 din 2

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (B352/2024), formulăm următorul punct de vedere:

1. Potrivit expunerii de motive, inițiativa legislativă vizează modificarea Legii nr. 115/2015, Legii nr. 208/2015, Legii nr. 33/2007 și Legii nr. 370/2004 astfel încât să se stabilească un model al buletinului de vot în care toți competitorii electorali sunt înscrși pe o singură pagină, în vederea prevenirii riscului de transfer al tușului ștampilei cu mențiunea <<VOTAT>> pe versoul paginii în care este înscris candidatul pe care alegătorul optează să îl voteze sau pe paginile ulterioare.

Inițiatorii argumentează că transferul tușului ștampilei pe alte pagini este de natură a conduce la anularea buletinelor de vot.

Totodată, se propune ca listele de candidați să nu mai fie înscrise pe buletinul de vot, ci afișate distinct, la loc vizibil, în cabinetele de vot, pe buletin figurând doar denumirea formațiunii politice și semnul electoral al acesteia.

2. Raportat la argumentele invocate în cadrul expunerii de motive, indicăm că Biroul Electoral Central constituit pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European și pentru alegerea autorităților administrației publice locale din anul 2024 a arătat, prin adresa nr. 2545C/BEC2024/10.06.2024, că „*în cazul în care tușul ștampilei de vot s-ar imprima și pe verso, aceasta ar fi reprezentată drept "TATOV" și nu "VOTAT", caz în care opțiunea alegătorului este clară. în plus, dacă tușul s-ar imprima chiar și pe pagina următoare, această imprimare s-ar diferenția față de prima prin intensitatea imprimării, caz în care opțiunea alegătorului este clară.*”

Cu privire la art. I pct. 1, la art. II pct. 1 și la art. III pct. 1, semnalăm că normele propuse pentru modificarea art. 58 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, art. 61 alin. (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările, respectiv art. 20 alin. (6) lit. c) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, nu sunt corelate cu expunerea de motive a proiectului de lege, menționând, în mod evident eronat, că listele de candidați se vor afișa în interiorul urnelor de vot, și nu în interiorul cabinelor de vot.

În altă ordine de idei, la art. III pct. 2, normele propuse pentru modificarea art. 42 alin. (1) și (3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, omit a

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

menționa, între elementele ce vor figura pe buletinele de vot, semnele electorale ale candidaților independenți.

3. Cu privire la forma de redactare a textului propunerii legislative, semnalăm utilizarea unor sintagme și a unor termeni ce nu sunt specifici legislației electorale.

Astfel, pentru uniformitate de limbaj, apreciem că este necesară înlocuirea în cuprinsul proiectului a sintagmei „partidelor politice *candidate*, a alianțelor politice *candidate*, a alianțelor electorale *candidate*, a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale *candidate*, respectiv toți candidații independenți” cu sintagma „partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri sau candidați independenți”.

De asemenea, arătăm că dispozițiile în vigoare fac distincție între semne permanente și semne electorale ale formațiunilor politice, noțiunea de „siglă” utilizată în cadrul proiectului fiind de natură a genera neclaritate cu privire la elementul grafic la care se face referire.

Totodată, apreciem că textul propunerii ar trebui reformulat astfel încât să rezulte cu mai multă claritate faptul că în fiecare patruleter se înscrie denumirea și semnul electoral al unui singur competitor electoral, patruleterele fiind ordonate în conformitate cu ordinea rezultată prin tragerea la sorți.

Atragem atenția asupra faptului că un astfel de buletin de vot nu va putea respecta în toate cazurile o dimensiune fixă, aceasta urmând a varia în funcție de numărul de competitori electorali, în condițiile în care caracterele cu care se imprimă informațiile menționate de inițiatori trebuie să fie suficient de mari pentru a putea fi clare pentru diversele categorii de alegători.

4. Față de această propunere, subliniem că implementarea unor astfel de măsuri este posibilă din punct de vedere tehnic începând cu alegerile pentru Președintele României, pentru Senat și pentru Camera Deputaților din anul 2024, în măsura în care noul act normativ va intra în vigoare până la data începerii perioadelor electorale pentru respectivele scrutine.

Astfel, față de aspectele mai sus menționate, Autoritatea Electorală Permanentă **nu susține adoptarea Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, pentru modificarea și completarea Legii**

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, pentru modificarea și completarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și pentru modificarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (B352/2024), în forma propusă de inițiatori.

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Toni GREBLĂ